

GO DIGITAL

7 TIPS & TOOLS VOOR PROJECTEN ERASMUS+

Erasmus+ en digitalisering

“There are no boundaries or borders in the digital age”

Bij het Nationaal Agentschap Erasmus+ Onderwijs & Training geloven we sterk in de kracht van internationalisering. Niet alleen als unieke ervaring en om je professionele en persoonlijke horizon te verbreden: het helpt je ook op weg om een wereldburger te worden.

Een internationale mobiliteit is een ongelooflijke ervaring en unieke kans in je leven. Je kan met Erasmus+ als student in het buitenland gaan studeren of een stage doen. Als onderwijsprofessional kun je een training of lesopdracht volbrengen. Dit kan niet alleen fysiek, maar ook door middel van *blended* activiteiten.

Digitale technologie en innovatie speelt een steeds grotere rol in ons dagelijks leven. De wereldwijde coronacrisis heeft bovendien nog duidelijker gemaakt hoe belangrijk digitalisering is, en hoeveel potentie dit biedt in het onderwijs en het bedrijfsleven. Het is dan ook van groot belang dat jongeren en volwassenen zo goed mogelijk zijn uitgerust om zich online te redden. Mensen van alle leeftijden moeten volledig kunnen deelnemen aan de maatschappij, zowel online als offline. Het programma Erasmus+ subsidieert internationale projecten die hieraan bijdragen.

Erasmus+ steunt ook alle deelnemende organisaties bij het gebruik van digitale tools en leermethoden als aanvulling op fysieke activiteiten, om de samenwerking tussen de partnerorganisaties en de kwaliteit van leer- en onderwijsactiviteiten te verbeteren.

Onderzoeksresultaten extra call 2020

Tijdens de coronacrisis in 2020 is er een extra call uitgezet om scholen te ondersteunen bij de noodzakelijke digitalisering die het online lesgeven vroeg. Ook werd de cultuursector hiermee een boost gegeven.

Uit een recent onderzoek door het Nationaal Agentschap Erasmus+ Onderwijs & Training naar projecten uit de extra call 2020 waarin tussen organisaties een strategische samenwerking wordt aangegaan (de zogenoemde KA2-projecten) blijkt dat het **middelbaar beroepsonderwijs** het meest vertegenwoordigd is in digitale onderwijsinnovatie. Andere opvallende resultaten zijn:

- Er zijn in totaal 23 digitaliseringsprojecten, waarvan 18 op initiatief van een Nederlandse onderwijsinstelling.

- De helft van de projecten op Nederlands initiatief zijn projecten in het primair en voortgezet onderwijs.
- De meeste projecten met een Nederlandse partner zijn gericht op het verbeteren van de digitale vaardigheden van docenten.
- Inhoudelijk ligt het accent op het aanleren van vaardigheden van docenten en de ontwikkeling van digitale toepassingen. Projecten met een Nederlandse partner gericht op het vergroten van vaardigheden van leerders, zijn uitsluitend in het hoger onderwijs gevonden.
- ‘Creative partnerships’ op het gebied van cultuur hebben in driekwart van de projecten digitalisering als thema. Digitalisering wordt bijvoorbeeld ook ingezet om musea meer toegankelijk te maken voor mensen met een gehoorbeperking.

Wanneer kan innovatie via digitalisering ontstaan?

Wanneer onderwijsorganisaties serieus met digitalisering aan de slag willen, is het een goed idee als digitalisering méér is dan het online geven van traditioneel onderwijs. Digitalisering biedt mogelijkheden tot onderwijsinnovatie, vooral wanneer de ‘mensfactor’ (de inbreng van betrokkenen) aan de voorkant wordt meegenomen.

**“ De ‘mensfactor’
is doorslaggevend
bij innovatie via
digitalisering ”**

Bijvoorbeeld, eerst een digitale tool ontwikkelen en pas in een later stadium nadenken over de toepassing ervan via het trainen van medewerkers, blijkt doorgaans weinig succesvol.

Door vanaf het begin rekening te houden met de ‘mensfactor’, ontstaan de beste ideeën voor **onderwijsinnovatie** - vooral omdat professionals dan de voordelen van digitalisering kunnen koppelen aan relevante onderwijs- of maatschappelijke doelen.

Ook kruisbestuiving tussen organisaties uit verschillende sectoren kan innovatie via digitalisering mogelijk maken. Daarnaast is het belangrijk dat digitalisering niet beperkt blijft tot de vaardigheden van docenten, maar ook specifiek wordt gericht op de vaardigheden van leerders.

Tips voor (nieuwe) projecten

Digitalisering zal de komende jaren binnen het programma Erasmus+ een fundamentele rol blijven spelen bij het ondersteunen van internationalisering in het Europese onderwijs.

Lees onze **7 tips & tools voor projecten Erasmus+**, en vergroot je digitale kennis en vaardigheden samen met je buitenlandervaring!

Erasmus+ is het Europees subsidieprogramma voor onderwijs, training, jeugd en sport. Het doel van het programma is een bijdrage te leveren aan economische groei, werkgelegenheid, gelijke kansen en inclusie in Europa. Het programma wil zoveel mogelijk mensen de kans bieden om volwaardig deel te nemen aan de maatschappij en de arbeidsmarkt, door het ontwikkelen van hun vaardigheden en competenties. Daarnaast helpt Erasmus+ met internationale samenwerking de kwaliteit van onderwijs en training én van het jeugd- en jongerenwerk in Europa te verbeteren.

BEKIJK ALLE SUBSIDIEMOGELIJKHEDEN OP **ERASMUSPLUS**.

EDUCATION
IS OUR
PASSPORT
TO THE
FUTURE

Tips voorafgaand aan je project

TIP #1

Breng de stand van zaken omtrent digitalisering op jouw school in kaart

Wil jij snel en makkelijk de huidige stand van zaken omtrent digitalisering op jouw school in kaart brengen?

SELFIE (*Self-reflection on Effective Learning by Fostering the use of Innovative Educational Technologies*) is een gratis, aanpasbare én makkelijk te gebruiken tool die scholen in het primair en voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs helpt om te beoordelen hoe ze ervoor staan met betrekking tot digitalisering. Deze tool kan laten zien wat er al goed gaat, waar verbetering nodig is en wat prioriteit moet krijgen.

De tool verzamelt (anoniem) de meningen van leerlingen, leerkrachten en schoolleiders over hoe technologie op hun school wordt gebruikt. Hiervoor wordt gebruikgemaakt van korte stellingen en vragen, waarop met behulp van een simpele schaal van 1 tot 5 kan worden geantwoord.

De vragen worden afgestemd op iedere groep, en gaan over onderwerpen als leiderschap, opleiding van leerkrachten en digitale vaardigheden van leerlingen. Het invullen duurt ongeveer 20 minuten. Op basis van deze input genereert de tool een rapport van de sterke en zwakke punten van een school in het gebruik van technologie op dat moment (ofwel een 'SELFIE').

De SELFIE-tool is beschikbaar in meer dan 30 talen. Het kan door elke school worden gebruikt, onafhankelijk van het niveau van bijvoorbeeld infrastructuur, apparatuur en technologie.

**“ Scholen krijgen
meer inzicht in
digitaal leren
met SELFIE ”**

Ontworpen door en voor scholen

SELFIE is een initiatief van de Europese Commissie en wordt gefinancierd via het programma Erasmus+. De tool is ontwikkeld met een team van experts van scholen, ministeries van onderwijs en onderzoeksinstituten uit heel Europa. Partnerinstellingen zijn onder meer de European Training Foundation, het European Centre for the Development of Vocational Training (CEDEFOP) en UNESCO's Institute for Information Technologies in Education. Daarnaast zijn ook schoolleiders, docenten en studenten betrokken geweest bij het maken en testen van de tool.

MEER WETEN? GA NAAR [EDUCATION.EC.EUROPA.EU/NL/SELFIE](https://education.ec.europa.eu/nl/selfie). LEES OOK DE HANDREIKING VAN [KENNISNET](https://www.kennisnet.nl).

TIP #2

Neem deel aan een internationaal contactseminar met digitalisering als thema

Wist je dat ... het programma Erasmus+ de mogelijkheid biedt om deel te nemen aan internationale contactseminars?

Deze Training and Cooperation Activities (TCA) worden door Nationale Agentschappen in heel Europa georganiseerd, met als doel om schoolleiders, docenten en vertegenwoordigers van organisaties uit verschillende landen met elkaar in contact te brengen voor kennisuitwisseling, kennisverdieping en het bouwen aan strategische samenwerkingsverbanden.

Ben je van plan om een projectaanvraag in te dienen op het gebied van internationalisering, dan is het aan te raden om deel te nemen aan een TCA omtrent dit thema, en op die manier zowel waardevolle kennis als internationale contacten op te doen. NB: de procedure voor aanmelden kan per seminar verschillen.

MEER WETEN? BEKIJK DE AGENDA OP [ERASMUSPLUS.NL](https://www.erasmusplus.nl).

TIP #3

Maak je studenten attent op Digital Opportunities Traineeships

Digital Opportunities Traineeships zijn door het programma Erasmus+ gefinancierde stageplaatsen op het gebied van digitale vaardigheden, voor zowel studenten en pas afgestudeerden in het middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs als volwassen leerders.

Deze traineeships bieden studenten en starters op de arbeidsmarkt de kans om waardevolle praktijkervaring op te doen bij een techbedrijf in het buitenland.

Dit EU-initiatief komt tegemoet aan de behoeften van zowel bedrijven die digitaal geschoolde arbeidskrachten nodig hebben, als studenten en pas afgestudeerden die op zoek zijn naar een eerste werkervaring in de technologische sector.

Op deze manier worden met de Digital Opportunity Traineeships verschillende doelstellingen aangepakt:

- Europa's mondiale concurrentievermogen behouden in een snel veranderende omgeving.

- Het vergroten van de inzetbaarheid van pas afgestudeerden en studenten.

- Het helpen van bedrijven, van kleine en middelgrote organisaties (MKB) tot grote bedrijven om personeel te vinden met vaardigheden die aansluiten bij de huidige digitale trends.

Digitale mogelijkheden in verschillende gebieden

De bedrijven die aan het initiatief deelnemen maken gebruik van verschillende soorten opkomende technologieën. De velden waarin Digital Opportunity Traineeships kunnen worden uitgevoerd zijn onder meer:

- *Blockchain*
- *Cloud*
- *Cyberbeveiliging*
- *Data-analyse*
- *Datamining, privacy en visualisatie*
- *Digital marketing*
- *Encryptie*
- *Installatie, onderhoud en beheer van IT-systemen en netwerken*
- *Ontwikkeling van apps, software, scripts en websites*
- *Programmeertalen*

- *Quantum computing*
- *Zoekmachineoptimalisatie (SEO)*

Aanvraag via de eigen onderwijsinstelling

De Digital Opportunity Traineeships zijn beschikbaar voor studenten, pas afgestudeerden en volwassen leerders, gevestigd in een van de Programmalanden van Erasmus+. Studenten in Partnerlanden kunnen ook deelnemen.

Stagiairs ontvangen (afhankelijk van de lidstaat) via de eigen onderwijsinstelling gemiddeld €500 euro per maand via een subsidiebeurs van Erasmus+. Deelnemende bedrijven kunnen deze subsidie ook aanvullen.

De aanvraag van de Digital Opportunity Traineeship loopt via de eigen onderwijsinstelling.

In eerste instantie waren de Digital Opportunity Traineeships alleen beschikbaar voor het hoger onderwijs. Vanaf 2021 zijn deze stageplaatsen ook beschikbaar voor het middelbaar beroepsonderwijs en Adult Learners.

MEER WETEN? GA NAAR **ERASMUSINTERN.ORG/DIGITAL-OPPORTUNITIES**. HOUD VOOR HET MBO EN DE VOLWASSENENEDUCATIE **ERASMUSPLUS.NL** IN DE GATEN!

TIP #4

Verdiep je ook in virtuele uitwisselingen (voor hoger onderwijs en jeugd)

Wil je studenten of jongeren een kans geven om deel te nemen aan hoogwaardig internationaal onderwijs? Zonder dat ze daarvoor fysiek naar het buitenland hoeven? Bij virtuele uitwisselingsprojecten vinden de activiteiten online plaats, en worden op deze manier de interculturele dialoog en de ontwikkeling van soft skills bevorderd.

Wat zijn virtuele uitwisselingen?

Hoewel online lessen en debatten de fysieke mobiliteit niet volledig kunnen vervangen, kunnen deelnemers door middel van virtuele uitwisselingen tóch enkele voordelen van internationale onderwijservaringen meepikken. Virtuele uitwisselingen helpen ook om Europese waarden te verspreiden. Bovendien kunnen ze in sommige gevallen fysieke uitwisselingen voorbereiden,

verdiepen en uitbreiden, en een nieuwe aanvraag aanwakkeren.

Projecten in het kader van Virtual Exchanges in higher education and youth vallen onder de centrale acties van Erasmus+. De Europese Commissie beheert deze acties via het Europees Uitvoerend Agentschap onderwijs en cultuur (EACEA) in Brussel.

MEER WETEN? KIJK VOOR EEN GOED VOORBEELD OP **EVOLVE-ERASMUS.EU/**. HOUD OOK DE DEADLINES OP **ERASMUSPLUS.NL** IN DE GATEN!

TEACH THE SKILLS OF TOMORROW TODAY

Digitalisering in Europa

**Laat je inspireren
door deze projecten
van Erasmus+!**

INNOVATIVE METHODS FOR MEDIA & INFORMATION LITERACY EDUCATION INVOLVING SCHOOLS AND LIBRARIES

primair en voortgezet onderwijs

Waarheid en desinformatie zijn steeds lastiger van elkaar te onderscheiden. Met het SMILES-project (Innovative MethodS for Media & Information Literacy Education involving Schools and LibrarieS) slaan drie Europese landen daarom de handen ineen om nieuwe methoden voor media- en informatievaardigheden te ontwikkelen. Aan dit project nemen bibliotheken, organisaties voor mediageletterdheid en onderzoeksinstituten uit Nederland, België en Spanje deel. De KB fungeert als projectcoördinator. Met dit project hopen de deelnemende organisaties een bijdrage te leveren aan een veilige en verantwoordelijke omgang van jongeren met digitale technologie. Ook werken zij aan de verkenning en ontwikkeling van de rol van openbare bibliotheken op dit vlak, in samenwerking met het onderwijs.

[SMILES.PLATONIQ.NET](https://smiles.platoniq.net)

REMOTE LEARNING SYSTEM BASED ON AR IN MARITIME VET EDUCATION

middelbaar beroepsonderwijs

STC Group is lead partner van het project RELAR (REmote Learning system based on AR in maritime VET education). In dit Erasmus+ project onderzoekt STC Group met zes andere maritieme partnerorganisaties in Noord-, Zuid- en Oost-Europa de mogelijkheden om *remote coaching* en *skills training* met behulp van *assisted reality (AR)* te integreren voor docenten en studenten in het maritieme beroepsonderwijs. Docenten kunnen studenten op afstand begeleiden bij werkzaamheden en andersom kunnen studenten docenten inzicht geven in de uitvoering.

[STC-GROUP.NL](https://stc-group.nl)

MEER LEZEN? GA NAAR
INSPIRATIE & RESULTATEN OP
[ERASMUSPLUS.NL](https://erasmusplus.nl).

Tips voor tijdens je project

Ben je betrokken bij een internationaal project van Erasmus+ op het gebied van digitalisering? Lees dan onze tips voor tijdens de uitvoering van je project!

TIP #5

Word lid van de European Digital Education Hub

De European Digital Education Hub is gericht op het versterken van de digitale onderwijspraktijk binnen de Europese lidstaten. Het is op initiatief van de Europese Commissie van start gegaan in juni 2022, ter ondersteuning van de prioriteiten in het vernieuwde Digital Education Action Plan 2021-2027.

De European Digital Education Hub versterkt samenwerking en uitwisseling rond digitaal onderwijs op EU-niveau, en zet daarnaast activiteiten op voor individuele professionals uit alle onderwijssectoren.

Daarmee biedt de Hub schoolleiders, leraren en andere professionals in het Europese onderwijs de mogelijkheid om advies in te winnen, inhoudelijke materialen te raadplegen en goede voorbeelden met elkaar te delen binnen een zogenaamde 'community of practice'.

Ook is het als lid van de European Digital Education Hub mogelijk om online workshops, webinars en microlearning activiteiten te volgen.

De European Digital Education Hub bestaat inmiddels al uit meer dan 1100 enthousiaste onderwijsprofessionals uit verschillende sectoren in heel Europa.

MEER WETEN? VOLG [@EUDIGITALEDU](#) OP TWITTER OF GA NAAR [EDUCATION.EC.EUROPA.EU/FOCUS-TOPICS/DIGITAL-EDUCATION](#).

TIP #6

Online spreekuur Erasmus Without Paper, voor organisaties in het hoger onderwijs

Het nieuwe programma Erasmus+ programma 2021-2027 heeft een aantal nieuwe initiatieven gebracht, waaronder veilige online administratieve procedures dankzij Erasmus Without Paper.

Dit project speelt een sleutelrol in het stimuleren van studentenmobiliteit in heel Europa door middel van het European Student Card Initiative. Beide initiatieven richten zich erop dat hogeronderwijsinstellingen binnen Europa veilig gegevens kunnen uitwisselen en leerovereenkomsten gemakkelijker kunnen identificeren.

De European Student Identifier (ESI) is onderdeel van de Europese studentenkaart en leerovereenkomsten. De identifier is een nieuw kenmerk dat geïntroduceerd is om studenten uniek te kunnen identificeren bij internationale uitwisselingen

Zo kunnen studenten die op uitwisseling gaan met een subsidie van Erasmus+ via SURFconext inloggen op alle diensten en kunnen de instellingen gegevens uitwisselen over die studenten.

De European Student Identifier is nodig in het kader van het digitaliseren van de processen van de uitwisselingsprogramma's binnen het programma Erasmus+.

Online spreekuur

Speciaal voor Nederlandse hogeronderwijsinstellingen met een Erasmus Charter for Higher Education heeft het Nationaal Agentschap Erasmus+ in samenwerking met SURF een maandelijks online EWP-spreekuur gepland waarin ervaringen gedeeld kunnen worden en vragen gesteld kunnen worden. Je kunt je aanmelden via de speciale Yammer-groep.

MEER WETEN? GA NAAR [ERASMUSPLUS.NL/DIGITALE-TOOLS/ERASMUS-WITHOUT-PAPER](#).

TIP #7**Maak ook gebruik van andere Europese netwerken**

Erasmus+ is een van de meest succesvolle programma's van de Europese Unie. Ben je benieuwd welke online initiatieven er nog meer zijn waarbij je kennis kunt maken met andere internationale deelnemers, bijvoorbeeld over het thema digitalisering? Bekijk deze Europese netwerken dan ook eens!

ETWINNING

Denk je aan een digitale uitwisseling, dan denk je aan eTwinning. Al ruim 17 jaar een vertrouwd online platform voor scholen in Europa, waar leraren en leerlingen uit het primair en voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs internationaal kunnen samenwerken. Zonder te hoeven reizen!

eTwinning als onderdeel van een Blended-mobility

Bij een internationale ervaring wordt al snel aan een reis naar het buitenland gedacht. Met eTwinning kun je structureel invulling geven aan internationalisering in je dagelijkse lessen.

Het is een mooi startpunt voor een verdere samenwerking via Erasmus+, bijvoorbeeld ter voorbereiding op een fysieke reis. De leerlingen kunnen elkaar en elkaars scholen al leren kennen, waardoor het bezoek gelijk vertrouwelijker voelt en de kennismakingsfase sneller gaat. Daarnaast kan het parallel aan een project Erasmus+ lopen, bijvoorbeeld wanneer een deel van de klas (of leerlingen van andere klassen uit hetzelfde schooljaar) niet op reis kunnen. Zo gun je iedereen de kans op een internationale ervaring.

MEER WETEN? GA NAAR **ETWINNING.NL**.

“Wederzijds begrip en verbinding”

Nicole Wieringa (Revis Lyceum Doorn) was in 2020, middenin de coronacrisis, begonnen met eTwinning. Haar leerlingen werkten samen met leeftijdsgenoten uit acht Europese landen en ze deelden manieren om de lockdown door te komen. In een periode waar de focus vooral op 'afstand' lag, maakten zij verbinding. Aangezien ieder land op een andere manier met de crisis omging, was er wederzijds begrip. Momenteel is Nicole actief eTwinner en heeft zij in een ander project haar schoolpartners ook in levende lijve ontmoet. Een bijzondere ervaring!

EPALE

Ben jij als professional of vrijwilliger betrokken bij de doelgroep lerende volwassenen?

EPALE is een online community voor professionals en vrijwilligers die werken met lerende volwassenen.

Het platform biedt informatie over de laatste trends, innovaties, activiteiten, beleid en onderzoek, zowel binnen Nederland als over de grenzen heen.

MEER WETEN? GA NAAR **EPALE.EC.EUROPA.EU/NL**.

EURAXESS

EURAXESS verstrekt actuele informatie en biedt ondersteuning aan professionele onderzoekers met betrekking tot internationale mobiliteit.

MEER WETEN? GA NAAR **EURAXESS.NL**.

Wist je dat Erasmus+ al 35 jaar een van de meest succesvolle subsidieprogramma's van de Europese Unie is?

Al bijna 13 miljoen deelnemers sinds 1987

Het programma Erasmus+ ondersteunt de educatieve, professionele en persoonlijke ontwikkeling van deelnemers in onderwijs, training, jeugd en sport, in Europa en daarbuiten. Hierdoor draagt het programma bij aan duurzame groei, werkgelegenheid, sociale cohesie en de versterking van de Europese identiteit.

Belangrijke prioriteiten van het programma Erasmus+ 2021-2027 zijn inclusie, digitalisering, participatie en Green Erasmus+ (duurzaamheid, milieu en klimaat).

Werk je in het onderwijs of de jeugdsector? Lees dan meer over de mogelijkheden van het programma Erasmus+ voor jouw organisatie op onze website!

BEKIJK ALLE SUBSIDIEMOGELIJKHEDEN OP ERASMUSPLUS.NL.

#1 Inclusie

#2 Green Erasmus+

#3 Digitalisering

#4 Participatie

COLOFON

GO DIGITAL

7 tips & tools voor projecten Erasmus+

© 2022, Nationaal Agentschap Erasmus+ Onderwijs & Training

Nuffic en het Nederlands Jeugdinstituut voeren als Nationale Agentschappen het Europese subsidieprogramma Erasmus+ uit.

Nuffic | Kortenaerkade 11 | 2518 AX Den Haag

070 4260 260

info@erasmusplus.nl

erasmusplus.nl

Beeldverantwoording: afbeelding pagina 4 © Jan van Brabant College, overige beelden © Shutterstock.

Deze publicatie is mogelijk gemaakt met subsidie van de Europese Commissie. De verantwoordelijkheid voor deze publicatie ligt uitsluitend bij de auteur; de Europese Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is beschreven. Bij het samenstellen van deze publicatie is getracht zo nauwkeurig en compleet mogelijk informatie te geven. Aan de inhoud van deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.

GO DIGITAL

7 TIPS & TOOLS VOOR PROJECTEN ERASMUS+